

КАФЕДРА СКРИПКИ

Педагогічна практика

Освітній ступінь	бакалавр	<table border="1"><tr><td>Курс</td><td>3-4</td></tr><tr><td>Семестр</td><td>6-8</td></tr></table>	Курс	3-4	Семестр	6-8								
Курс	3-4													
Семестр	6-8													
Спеціальність	025 Музичне мистецтво													
Освітньо-професійна програма	Скрипка													
Статус	<u>обов'язкова</u> / вибіркова	<table border="1"><tr><td>ECTS</td><td>2</td><td></td></tr><tr><td>Годин</td><td>60</td><td>9</td></tr><tr><td>Індивідуальні години</td><td>26</td><td>2</td></tr><tr><td>Самостійна робота</td><td>34</td><td>5</td></tr></table>	ECTS	2		Годин	60	9	Індивідуальні години	26	2	Самостійна робота	34	5
ECTS	2													
Годин	60	9												
Індивідуальні години	26	2												
Самостійна робота	34	5												
Семестровий контроль	екзамен/ <u>залік</u>													

Інформація про викладача

ПІБ	Козін Вадим Венедіктович , заслужений діяч мистецтв України, професор кафедри скрипки Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського.
Профіль викладача	https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0001-7464-7040
e-mail	bogdanaviolin@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Педагогічна практика» впливає з головного завдання вищого музичного навчального закладу – готувати не тільки високопрофесійних виконавців-солістів, артистів ансамблю-оркестру, але і кваліфікованих викладачів, які володіють сучасною методикою викладання гри на скрипці, продовжують кращі світові традиції музичної педагогіки.

Завдання навчальної дисципліни полягає у підготовці студентів до самостійної професійної діяльності як викладачів спеціальних дисциплін скрипкових класів музичних навчальних закладів (ДМШ, ДШМ, ДШЕВ, середніх спеціальних музичних шкіл, вищих навчальних закладів). В процесі оволодіння дисципліною студент повинен засвоїти методи сучасної музичної педагогіки, систему практичних занять з учнями, навчальний репертуар всіх ланок ступеневої системи підготовки скрипаля від початкового до вузівського

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати історію виконавства на скрипці, методику викладання гри на скрипці, музичну педагогіку та психологію, технологію читання нот з листа, педагогічний репертуар всіх ланок навчання, базові дисципліни: спец.інструмент, сольфеджіо, гармонію, поліфонію, камерний ансамбль, квартетний клас, оркестровий клас, фортепіано, спеціальну літературу.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:

- провести діагностику музичних здібностей учня, визначити рівень його музично-художнього та технічного розвитку;
- проводити урок з фаху з учнями різної обдарованості та підготовки;
- скласти індивідуальний план учня з урахуванням репертуару, що відповідає рівню його розвитку на даному етапі навчання;
- провести музично-виконавський аналіз творів, що вивчаються з учнем;
- реалізувати на практиці знання, отримані з науково-методичної літератури, а також під час занять з викладачем з фаху, історії виконавства, методики викладання гри на скрипці, майстер-класів тощо;
- забезпечити належний рівень морального та етичного виховання учня, його художнього смаку та уподобань як майбутнього майстра мистецтва, патріотично-свідомого громадянина суспільства.

Перелік тем

Педагогічний репертуар. Рівень вимог I-IV класів ДМШ:

Тема 1. Навчальні посібники для скрипалів-початківців

Тема 2. Гами, вправи, етюди

Тема 3. Твори крупної форми, п'єси

Педагогічний репертуар. Рівень вимог V-VIII класів ДМШ:

Тема 4. Гами, вправи, етюди

Тема 5. Твори крупної форми, п'єси

Педагогічний репертуар. Рівень вимог I-IV курсів музичних училищ (коледжів):

Тема 6. Гами, вправи

Тема 7. Етюди

Тема 8. Поліфонічні твори для скрипки соло

Тема 9. Твори крупної форми

Тема 10. П'єси

Форми та технології навчання

Індивідуальні заняття з викладачем, практичні заняття з учнем, самостійна робота студента.

Навчальні ресурси

Необхідний нотний матеріал скрипкового репертуару, музикознавча та методична література представлені у вільному доступі в бібліотеці та читальній залі Академії. Всі необхідні додаткові матеріали надсилаються персонально електронною поштою, Viber, Messenger, Telegram.

Методи контролю

До контрольних заходів відносяться поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль. Студент у відповідності до робочої навчальної програми «Педагогічна практика» виконує певні види навчальної роботи, встановлені викладачем. Поточний контроль здійснюється протягом семестру. Контрольні завдання визначаються викладачем.

Підсумковий контроль навчальних досягнень студентів здійснюється 8 семестрі у формі заліку.

Залік з педпрактики в 8 семестрі проводиться за такими вимогами:

1. Музично-виконавський та педагогічний аналіз навчального репертуару;
2. Колоквіум з питань методики викладання та історії скрипкового виконавства;
3. Виконання опанованих творів педагогічного репертуару;
4. Демонстрація практикантом навичок проведення уроку з учнем з розкриттям технології навчання.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Модульна контрольна робота (знання педагогічного репертуару та складання контрольного уроку з пед.репертуару, проведення контрольних уроків, академ.концертів, заліків та іспитів учнів з наступним обговоренням та постконцертним аналізом)	25
2.	Відвідування занять	5
3.	Самостійна робота (вивчення пед.репертуару, складання індивідуальних планів роботи з учнем та характеристики учня, ведення журналу обліку відвідування занять, ведення щоденника з проведеної роботи з учнем)	5
4.	Практична робота (систематичне проведення занять з учнем, відвідування показових уроків консультанта та його наступне обговорення)	15
5.	Залік	50
	Всього	100

Критерії оцінювання виконання програми та фахових знань студентів по 100-бальній шкалі (у зіставленні з оцінкою ECTS та національною шкалою)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	критерії оцінювання
90-100	A	відмінно	Виконання всіх форм роботи без зауважень викладача.
82-89	B	добре	Виконання всіх форм роботи з урахуванням деяких зауважень викладача.
74-81	C	добре	Виконання всіх форм роботи з побажаннями викладача доопрацювати окремі розділи програми.

64-73	D	задовільно	Виконання переважної більшості вимог змістовних модулів.
60-63	E	задовільно	Часткове виконання вимог змістовних модулів.
35-39	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Невиконання вимог змістовних модулів, відсутність інтересу до дисципліни.
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Ігнорування занять, нехтування вимог викладача, невиконання вимог жодного з змістовних модулів.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається відвідування відкритих уроків педагогів Академії та інших початкових, середніх та вищих закладів музичної освіти (в офлайн та онлайн форматах), концертів класу, майстер-класів, мистецьких конкурсів та фестивалів, перегляд відео-уроків і лекцій видатних виконавців та педагогів-методистів

Рекомендована література Базова

1. Агарков О. Вибрато в игре на скрипке. – М., 1956.
2. Ауэр Л. Моя школа игры на скрипке: Интерпретация произведений скрипичной классики. – М., 1965.
3. Браудо И. Артикуляция. 2-е изд. – Л., 1973.
4. Верхолаз Р. Вопросы методики чтения нот с листа. – М., 1960.
5. Войку Й. Построение естественной системы скрипичной игры. – М., 1930.
6. Гарбузов Н. Внутризонный интонационный слух и методы его развития. – М. – Л., 1951.
7. Гарбузов Н. Зонная природа темпа и ритма. – М., 1960.
8. Гинзбург Л. О работе над музыкальным произведением. 4-е изд. – М., 1980.
9. Горохов О. Техніка Паганіні (упорядн. Козін В.). – ТОВ «Видавництво КІМ», – К., 2011.
10. Готсдинер А. Слуховой метод обучения и работа над вибрацией в классе скрипки. – Л., 1963.
11. Григорьев В. Методика обучения игре на скрипке. Классика – XXI. – М., 2006.
12. Гуревич Л. Скрипичные штрихи и аппликатура как средство интерпретации. – Л., 1988.
13. Дудка Ф. Основы нотной графики. – К.: Музична Україна, 1977.
14. Камиларов Е. О технике левой руки скрипача. – Л., 1961.
15. Канерштейн М. Вопросы дирижирования. – М.: Музыка, 1972.
16. Козін В. Гами і арпеджіо як універсальні вправи в навчальному процесі скрипача. – ТОВ «Видавництво КІМ» – К., 2013.
17. Козин В. К вопросу о классификации скрипичных штрихов. // Проблемы музыкального образования. Сб. ст. преподавателей КГМУ им. Глиэра. – К., 1993.
18. Кюхлер Ф. Техника правой руки скрипача. – К., 1974.
19. Либерман М., Берляничик М. Культура скрипичного тона. – М., 2011.
20. Маккиннон Л. Игра наизусть. – Л., 1967.

21. Менухин И. Скрипка. Шесть уроков с Иегуди Менухиным. – Научно-изд. центр «Московская консерватория», 2009. –166 с.
22. Мищенко Г. Полный курс методики обучения игре на скрипке. – С-П., 2009.
23. Мострас К. Динамика в скрипичном искусстве. – М., 1956.
24. Мострас К. Интонация на скрипке. – М., 1962.
25. Мострас К. Ритмическая дисциплина скрипача. – М., 1951.
26. Мострас К. Система домашних занятий скрипача. – М., 1951.
27. Степанов Б. Основные принципы практического применения смычковых штрихов – Л., 1960.
28. Струве Б. Вибрация как исполнительский навык игры на смычковых инструментах. – М., Музгиз, 1933.
29. Струве Б. Профилактика профессиональных заболеваний музыкантов. – Л., 1934.
30. Стеценко В. Закономірності інтонування на скрипці. – К., 1977.
31. Стеценко В. Методика навчання гри на скрипці ч.1. – К., 1974; ч.2. – К.: Музична Україна, 1982.
32. Ямпольский И. Основы скрипичной аппликатуры. 4-е изд. – М., 1977.

Допоміжна

1. Аврагинер В. Обучение и воспитание музыканта-педагога. – М., 1981.
2. Акустика речи и слуха: Сб. научн. тр. / Под ред. Л.А.Чистович; АН СССР. Ин-т физиологии им. И.П. Павлова. – Л.: Наука, 1986.
3. Александрова Н.Г. Основные типы музыкального интонирования в украинской камерно-инструментальной музыке 70-80-х годов.: Автореф. дис. канд. искусствоведения: 17.00.02 / КГУ им. П.И.Чайковского. – К., 1987.
4. Андреева О.П. О правомерности сопоставления языка и музыки // Проблемы взаимодействия искусства, педагогика та теорії і практики освіти: Зб. наук. пр. / За ред. Н.Є. Гребенюк. – Вип. 7. – К.: Наук. світ, 2001.
5. Асафьев Б. Музыкальная форма как процесс. – Л., Музыка, 1971.
6. Бабий-Очеретовская Н.Л. Содержание и форма в музыке. – Автореф. дис. д-ра искусствоведения: 17.00.02 / Киев. гос. консерватория им. П.И.Чайковского. – К., 1986.
7. Березовчук Л.Н. Артикуляция в музыке (к проблеме модальной звуковой формы в произведении) // Музыкальная коммуникация: Сб. науч. трудов (Проблемы музыкознания). – Вып.8. – СПб, РИИИ.
8. Брук Г. Организация контрольных прослушиваний в музыкальной школе и её педагогические принципы. Пермь, 1974.
9. Володин Н. О восприятии переходных процессов музыкальных звуков. // Вопросы психологии. – №4. – 1972.
10. Вопросы методики воспитания слуха: Сб. – Л., 1967.
11. Вопросы методики начального музыкального образования. Сб. – М.,1981.
12. Вопросы методики преподавания в детской музыкальной школе: Сб. – М.–Л.,1965.
13. Вопросы музыкальной педагогики. Сб. Вып. 2. – М.,1980.
14. Вопросы музыкальной педагогики: Сб. Смычковые инструменты. – Новосибирск, 1973.
15. Вопросы музыкальной педагогики: Смычковые инструменты. / Под ред. М. Берляничка и А. Юрьева. – Новосибирск, 1973.
16. Вопросы музыкально-исполнительского искусства. Сб. ст. под редакцией Л. Гинзбурга и А. Соловцова. – М., 1958.
17. Вопросы скрипичного исполнительства и педагогики. – М., 1968.
18. Вопросы смычкового искусства. Сб.: Труды ин-та им. Гнесиных. Вып. 49. – М., 1980.
19. Вопросы совершенствования преподавания игры на оркестровых инструментах. / Под ред. М. Берляничка. – М., 1978.
20. Воспитание музыкального слуха: Сб. – М., 1977.
21. Григорьев В. Некоторые проблемы специфики игрового движения музыканта-исполнителя // Вопросы музыкальной педагогики. – Вып.7. – М.: Музыка 1986.
22. Интонация: Сб. науч. тр. / Отв. ред. А.И.Чередниченко. – К.: Вища школа, 1978.
23. Коган Г. У врат Мастерства. – М., 1958.
24. Лесман И. Очерки по методике обучения игре на скрипке. – М.,1964.

25. Лесман И. Пути развития скрипача. – Л., 1934.
26. Майкапар С. Музыкальный слух. – Пг., 1915.
27. Мастера скрипичной педагогики: Труды ин-та им. Гнесиных. Вып. 16. – М., 1974.
28. Михайловский Б. Новый путь скрипача. – М., 1934.
29. Музыкальное исполнительство. // Сб. ст. – Вып. 1. / Отв. ред. А.А. Николаев.
30. Муратов С. Методы усовершенствования штриховой техники скрипача.
31. Назайкинский Е. О психологии музыкального восприятия. – М., 1972.
32. Назаров И. Основы музыкально-исполнительской техники и метод ее совершенствования – Л., 1969.
33. Немировский Л. Механика, физиология и акустика скрипичного аппарата. – Л., 1933.
34. Орлова Е.М. Интонационная теория Асафьева как учение о специфике музыкального мышления: История. Становление. Сущность. – М.: Музыка, 1984.
35. Переверзев И. Проблемы музыкального интонирования. – М., 1966.
36. Погожева Т. Вопросы методики обучения игре на скрипке. – М., 1966.
37. Проблемы способностей: Сб. под ред. В. Мяснищева. – М., 1962.
38. Сахалтуева О., Соколова О., Гарбузов Н., – Музыкант, исследователь, педагог. – М., 1930.
39. Сигети Ж. Воспоминания. Заметки скрипача. – М., 1969.
40. Симонов П. Метод К.С. Станиславского и физиология эмоций. – М.: Изд-во АН СССР, 1962.
41. Сокол А.В. Теория музыкальной артикуляции / Под ред. Ю.Е. Семенова. – Одесса, ОКФА, 1995.
42. Способин И. В. Музыкальная форма. М., 1980.
43. Струве Б. Пути начального развития юных скрипачей и виолончелистов. – М., 1952.
44. Струве Б. Типовые формы постановки рук у инструменталистов. – М., 1932.
45. Тагиев М., Парсегов А. Практические вопросы скрипичной педагогики. – Баку, 1981.
46. Тагиев М., Парсегов А. Проблемы мышечных ощущений при обучении игре на скрипке. – Баку, 1978.
47. Теплов Б. Психология музыкальных способностей. – М., 1948.
48. Тиц М. О тематической и композиционной структуре музыкальных произведений. Киев, 1972.
49. Фейгин М. Индивидуальность ученика и искусство педагога. – М., 1968.
50. Флеш К. Искусство скрипичной игры. Т. 1. – М., 1964.
51. Флеш К. Искусство скрипичной игры. Художественное исполнение и педагогика. – М.: Классика – XXI, 2007.
52. Чернова Т. Драматургия в инструментальной музыке. – М.: Музыка, 1984.
53. Шабунова И.М. О функциях тембра в современной музыке: Автореф. дис. канд. искусствоведения: 17.00.02 / Груз. гос. театр, ин-т им. Ш. Руставели. – Тбилиси, 1989.
54. Ширинский А. Штриховая техника скрипача. – М., 1983.
55. Штейнгаузен Ф. Физиология ведения смычка. – М., 1930.
56. Шульпяков О. Исполнительское искусство скрипача. – М., 1986.
57. Шульпяков О. Техническое развитие музыканта-исполнителя. – Л., 1973.
58. Юр'ев О. Виразальні можливості скрипкових штрихів. – К.: Музична Україна, 1974.
59. Юрьев А. Методическая разработка по вопросу классификации скрипичных штрихов. – Л., 1975.
60. Янкелевич Ю. Педагогическое наследие. – М., 1983.
61. Яньшинов А. Техника смычка. – М., 1933.